

Робота з текстом

Тільки-но починало світати, мати, вмившись, зодягала чисту сорочку, підв'язувалася вишитим фартухом і вилазила на лежанку. Я крізь сон чув її лагідну приповідку: «Ну ось і зійшов святець, аж віко підпер!». Незабаром кімната освітлювалася живими зайчиками, спалахували сухі дрівця, потріскуючи голосними пострілами. Піч готіла, коли полум'я лизало своїм язиком челюсті.

Доки варилося снідання, мати місила тісто. То було цікаве видовисько. Материні руки раз по раз занурювалися в діжу, од чого ослінчик аж двигтів. Тісто вимішувалося, крутішало. Коли воно нарешті ставало в'язким, як гума, і вже важко було працювати руками, мати призупиняла роботу, будила свою родину й годувала сніданком. Поснідавши, батько йшов на роботу, а я біг на кінець городу, щоб наламати широких капустяних листків. За цей час в оселі вже стояв паркий дух. На засланому простирадлом ліжкові, а поверх ще й рушником, пузатилося кілька кругленьких паляничок. Мати була вся в роботі. Легкими рухами рук вона витягувала опецьок тіста, вмокала у воду руки, щоб воно не прилипало, й, перекидаючи з однієї долоні в другу, формувала круглу, наче сонце, хлібину. Злегка поплескавши верхівку, ненька клала паляницю на рушник. Робила вона це так вправно, що я навіть не встигав уволу надивитися.

Доки мати викачувала останню, найменшу паляничку, що призначалася мені, я біг за лопатою і, внівши, приставляв її до печі. На лопату клали капустяний листок, змащений олією або притрушений борошном, й усаджували хлібину. Біле тісто паляниці нараз обдувало гарячим духом печі. Нагнічені челюсті покліпували, наче в безмісячну ніч зорі. Іскорками розжареної сажі здригався жар. Зробивши виделкою кілька проштрихів, мати шугала лопату з хлібиною в гарячу утробу печі; потім другу, третю, аж доки не сховалася за челюстями й моя паляничка.

Завдання до тексту:

- 1 Визначте тип і стиль мовлення. Вкажіть основні ознаки.
- 2 Доберіть і запишіть заголовок тексту.
- 3 Чи можна цей текст назвати описом процесу праці?
- 4 Випишіть незрозумілі слова, з допомогою словника з'ясуйте лексичне значення.
- 5 Які слова вказують на те, з яким почуттям мати замішувала тісто і випікала хліб.
- 6 Як її син ставиться до процесу випікання хліба?
- 7 Під час слухання спробуйте поділити текст на частини, записати мікротеми, склавши план.
8. Зверніть увагу на опис процесу праці.